

ΣΤΕΛΛΑ ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ
modern aesthetics

ΜΑΪΟΣ 2009

ΧΟΡΗΓΟΣ



στην οικογένειά μου

στους γονείς μου

Αρχιτεκτονώντας το Χώρο σημειώσεις για τη ζωγραφική της Στέλλας Μελετοπούλου

«Σκέπτομαι συχνά την αιτία για την οποία πήγα στην Καλιφόρνια την πρώτη φορά: τότε έλεγα σε όποιον με ρωτούσε, ότι πήγα γιατί ήταν sexy και ηλιόλουστη. Αλλά το Los Angeles, είναι επιπλέον η πιο ευρύχωρη πόλη στον κόσμο. Νιώθεις το μέγιστο χώρο. Πάντοτε μου ασκούσαν έλξη οι χώροι. Πάντοτε».

David Hockney

Πώς εφευρίσκει κανείς ένα νέο βλέμμα, προκειμένου να απεικονίσει έναν γοργά μεταβαλλόμενο τρισδιάστατο κόσμο, μέσα στον οποίο εξακολουθεί να κατοικεί; Σε ποιο βαθμό οι αδιάκοπες αυτές εναλλαγές αποτυπώνονται σε μια ακίνητη εικόνα ή σε μια επίπεδη επιφάνεια; Υπό ποια κλίμακα βλέπουμε και μετράμε τον κόσμο;

Η πρώτη εκθεσιακή ενότητα της πρωτοεμφανιζόμενης Στέλλας Μελετοπούλου, αφορά κατά κύριο λόγο λιτά μα με εξαιρετική σαφήνεια προσδιορισμένα σχεδιάσματα τοπίων και λιγοστών ανθρωποκεντρικών έργων με πολλαπλές εστίες θέασης.

Πρόκειται για έναν θεματογραφικό άξονα που ξεκίνησε κατά τη διάρκεια των σπουδών της και όπου αρχικό εύρημα αποτελούσε ο ίδιος ο χώρος, τρεπόμενος στην πορεία σε ένα πεδίο όλο και περισσότερο αφαιρετικό. Αναστρέφοντας εκ των υστέρων αυτή τη διαδικασία «σβησίματος» στο δικό της πλέον εργαστήριο, η Μελετοπούλου επανεξετάζει τις προσωπικές της μνήμες του χώρου κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, προτείνοντας μια ιδιωματική ανασύσταση και επαναδόμησή του, υπό το πρίσμα ενός καθαρού και ευρυγώνιου βλέμματος. Κάθετοι τοίχοι και ανοιχτά παράθυρα με φεύγουσες προοπτικές, ακίνητες γαλάζιες πισίνες και παραλληλόγραμμες φυτεμένες πρασιές, σταθερά περιγράμματα, ορθές γωνίες και αυστηρές γραμμές σε δυναμικές ισορροπίες, επίπεδες επιφάνειες και λιτές, ανοιχτόχρωμες, ακρυλικές τονικές γκάμες που δεν στερούνται αισιοδοξίας, διακόπτονται από απρόσμενες συμπυκνωμένες ενθέσεις ζωηρού χρώματος (γαλαζοπράσινοι παφλασμοί, κόκκινα λουλούδια, πορτοκαλί φρούτα, πολύχρωμες πεταλούδες), συνομιλούν με οργανικά μοτίβα (αδιάκοπα τσίκι-τσίκι που εφορμούν σε προαποφασισμένες επιφάνειες χαρακτηρίζοντας στο σύνολό τους ορισμένους από τους πίνακες). Πρόσθετες σχηματοποιημένες αλλά αναγνωρίσιμες σημειώσεις στην εικόνα (αποσπάσματα μιας φιγούρας ή ενός καθίσματος), οργανώνουν ζωγραφικά πεδία μεσαίου συνήθως μεγέθους που προκύπτουν κατά την ίδια τη ζωγράφο «σε συνάρτηση με το δικό της μέγεθος», και όπου το φυσικό τοπίο συγχέεται ηθελημένα με την καθαρή αρχιτεκτονική φόρμα.



Στην ερώτηση για το εάν η δουλειά της προσδιορίζεται περισσότερο από την εμφανή επίδραση της μοντερνιστικής ζωγραφικής ή από την ίδια την παρουσία της αμυδρής μεταφυσικής αύρας που τη διέπει, η Μελετοπούλου απαντά θέτοντας ένα τρίτο στοιχείο: «πέρα από ο,τιδήποτε άλλο, επιθυμώ να μην απωλέσω την αναφορά στην πραγματικότητα γιατί θεωρώ την πραγματικότητα πολύ σημαντική, όπως ακριβώς και τη δική μου ελευθερία διάθεσης, που αποτελεί έναν από τους λόγους που ζωγραφίζω. Νιώθω ότι στο τέλος της εικόνας, η ελεύθερη απόδοση της πραγματικότητας χαρακτηρίζει τη δουλειά μου περισσότερο από κάθε τι, αποτελεί προσωπικό στοιχείο στη ζωγραφική μου. Με τον τρόπο αυτό, στο βάθος του μυαλού μου, πίσω από τους μετρήσιμους άξονες υπάρχει πάντοτε ένα τοπίο, ένας ουρανός, μια θάλασσα, ένα δένδρο...»: ένα μη πατριδογνωστικό σχεδόν τοπίο της πατρικής Λακωνίας, του παράκιου Γυθείου και των πράσινων πεδιάδων της ήμερης Τσοκάνης, που μετουσιώνεται στο επιδιασκοπικό απόσταγμα των οριζόντιων και των κάθετων συντεταγμένων. Ένας ουρανός που τρέπεται συχνά σε λείο γαλανό δομικό στοιχείο, μια θάλασσα που μεταγγίζεται στα στεγανά όρια μιας πσίνας, ένα δένδρο που ισούται με μια ευκίνητη καμπύλη. Ένα φωτεινό, μεσημβρινό τοπίο του μυαλού, που αποσκιρτά από την ίδια του τη σκιά και τη γεωμετρία, παραπέμποντας εκεί που κάθε φορά επιθυμεί ο θεατής. Ένα τοπίο, τέλος, από όπου δεν εκλείπουν οι άνθρωποι, ακόμη και όταν φαινομενικά δεν είναι παρόντες, καθώς το στοιχείο της έμμεσης παρουσίας τους μεταγράφεται με πολλαπλούς τρόπους στον καμβά: «με ενδιαφέρει σαν στοιχείο ο άνθρωπος αλλά δεν τον έχω ακόμη βρει οριστικά», σημειώνει η ζωγράφος. «Με απασχολεί πολύ, γιατί θέλω να τον κάνω ακόμη πιο οικείο και προς εμένα και προς τους άλλους».

Στις επαναλαμβανόμενες πσίνες της Μελετοπούλου, που εγκυβωτίζουν το θαλασσινό στοιχείο στα όρια που διατυπώνει και στη συνέχεια επεξεργάζεται η ζωγράφος, τα εικονοποιητικά πρότυπα του David Hockney παραμένουν ηθελημένα εμφανή. Με αφορμή το γνωστό έργο του «A Bigger Splash», που πραγματοποιήθηκε στην Καλιφόρνια στην αρχή του καλοκαιριού του 1967, αποτελώντας την ανάμνηση μιας τυπικής ηλιόλουστης και ανέφελης καλιφονέζικης μέρας, όπου ο ήλιος βρίσκεται ψηλά στον ουρανό και η ζέστη αγγίζει το απώγειό της, ο ίδιος σημειώνει: «στην ενότητα των πσίνων, με ενδιέφερε περισσότερο το γενικό πρόβλημα της απεικόνισης του νερού, η εύρεση του τρόπου. Είναι ένα ενδιαφέρον πρόβλημα της φόρμας, πέρα από το θέμα του, γιατί μπορεί να είναι ο,τιδήποτε, οποιοδήποτε χρώμα, κινείται, δεν έχει καθορισμένη οπτική περιγραφή», ενώ, θίγοντας το ζήτημα του απεικονιζόμενου και του ζωγραφικού χρόνου, συμπληρώνει: «μου

άρεσε η ιδέα του να ζωγραφίσω κάτι που κρατά δύο δευτερόλεπτα. Μου παίρνει δύο εβδομάδες για να ζωγραφίσω κάτι που κρατά μόλις δύο δευτερόλεπτα». ¹

Για την ίδια τη Μελετοπούλου, ο Hockney είναι περισσότερο από ο,τιδήποτε άλλο, ένας απενοχοποιημένος ζωγράφος, ένας δημιουργός που, δουλεύοντας άλλοτε με ακρυλικά πλακάτα χρώματα, άλλοτε με κολλάζ και άλλοτε με φωτογραφικές συνθέσεις, έδωσε και στην ίδια την ελευθερία να δει και να ενώσει φαινομενικά ασύμβατα πράγματα, διατηρώντας, όπως και εκείνος, τη δυναμική και τις βασικές γραμμές της σύνθεσης, φανερώνοντας σταδιακά, όπως και εκείνος, «τα κρυμμένα βάθη της εικόνας, που παίρνουν περισσότερο χρόνο για να γίνουν κατανοητά από ότι η άμεση και χαρμόσυνη έλξη της...». ²

Πέρα ωστόσο από οποιαδήποτε άλλη απόπειρα σύνδεσης, οφείλει να σταθεί κανείς στην ίδια την έλξη που ασκεί στο θεατή η λιτή καθαρότητα της οργανικής φόρμας στο έργο της Μελετοπούλου, όπου η η σχηματοποίηση δεν αναιρεί διόλου την ποιητικότητα του σχεδιασμού, την άρθρωση μιας διαυγούς υποκειμενικής διάστασης της πραγματικότητας, που διέπεται από την αισθητική μιας ιδεατής αρχιτεκτονικής διάταξης. Και δεν είναι τυχαίο που τα ευανάγνωστα ετούτα εικονοποιημένα πεδία της ζωγράφου ξαναβρίσκουν -μέσω του σχήματος, του χρώματος, του τρόπου-, κάτι από την απέρριπτη ρυθμολογία της μοντερνιστικής αρχιτεκτονικής των δεκαετιών του 60 και του 70: έχοντας μεγαλώσει και εξακολουθώντας να ζει και να εργάζεται σε έναν χώρο που διέπεται από τη λιτή αισθητική ενός αρχιτέκτονα (του πατέρα της, Ηλία Μελετόπουλου), κι έχοντας η ίδια παλαιότερα ασχοληθεί με τις γραφικές τέχνες, η Μελετοπούλου επανεξετάζει και επανασυνθέτει τα εκλεκτικά αισθητικά στοιχεία που επιλέγει, με το δικό της τρόπο, δημιουργώντας νεολογικές, οργανικές εικόνες. Το αποτέλεσμα, τη δικαιώνει...

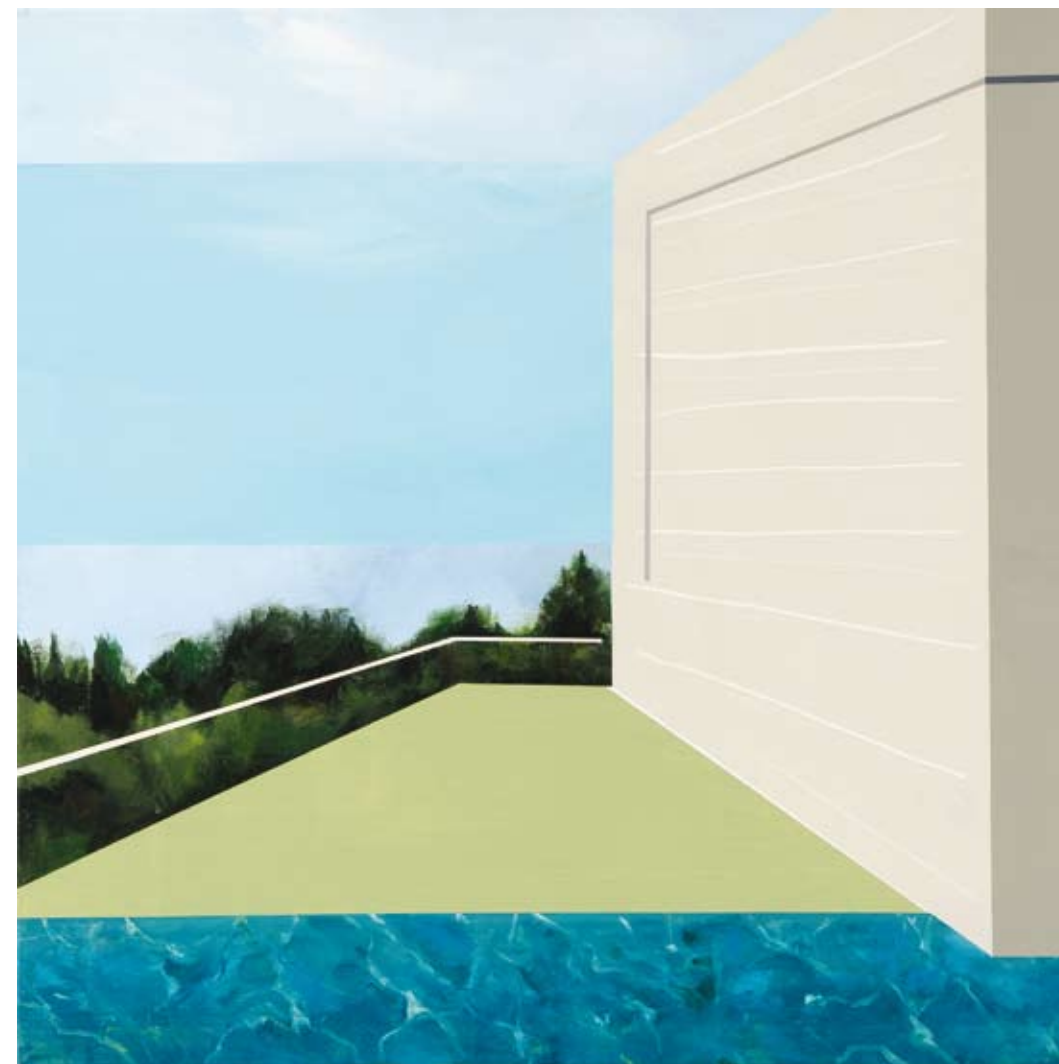
Ίρις Κρητικού
Απρίλιος 2009

1. Hockney's Pictures, Thames & Hudson, 2007
2. Hockney's Pictures, ό.π.

ακρυλικό σε καμβά | 160X40 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 70X70 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 50X50 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 50X50 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 90X100 εκ.





ακρυλικό σε καμβά | 80X90 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 70X200 εκ.

ακρυλικό σε καμβά | 50X50 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 70X70 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 70X70 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 80X90 εκ.





ακρυλικό σε καμβά | 100X85 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 55X100 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 50X160 εκ.



ακρυλικό σε καμβά | 130X130 εκ.



Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964.
Από το 1983 έως το 1987 σπούδασε σχέδιο και εικονογράφηση στην Academie Julian (ESAG) και στην Academie Charpentier στο Παρίσι.
Εργάστηκε ως εικονογράφος στην Αθήνα.
Από το 2002 έως το 2008 σπούδασε ζωγραφική στην Α.Σ.Κ.Τ. της Αθήνας στα εργαστήρια των Ζ. Αρβανίτη και Τ. Πατρασκίδη.
Παράλληλα παρακολούθησε μαθήματα γλυπτικής με το Ν. Τρανό και αιογραφίας με τον Π. Σάμιο. Προτάθηκε δυο φορές για υποτροφία και αποφοίτησε με «άριστα» το 2008.

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

2004: «Όνειρα», Κέντρο Εικαστικών Τεχνών Γ. Καρύδη.
2005: «Ποίηση σε εικόνες» Γαλλικό Ινστιτούτο, Αθήνα.
2006: «Άγγελοι» Στοά του Βιβλίου, Αθήνα.
2007: «Τσιγγάνοι» Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα Μερκούρη, Αθήνα.
2008: «Τρεις γυναίκες προτείνουν» Κέντρο Εικαστικών Τεχνών Γ. Καρύδη

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

2009: "Modern Aesthetics", Gallerie Αστρολάβος-Δεξαμενή, Αθήνα.

Ο κατάλογος τυπώθηκε
σε 1000 αντίτυπα
με αφορμή την ατομική έκθεση
της Στέλλας Μελετοπούλου
με τίτλο «Modern aesthetics»
τον Απρίλιο- Μάιο του 2009
στην Γκαλερί ΑΣΤΡΟΛΑΒΟΣ δεξαμενή.

Φωτογράφιση έργων
Χριστόφορος Δουλγέρης

Φωτογραφία πορτρέτου
Μιχάλης Παναγής

Επιμέλεια καταλόγου
www.elix.gr

